Liturgie voor de viering van zondag 19 november 2017; negende van de herfst, tweede van de voleinding

Plaats: Ontmoetingskerk

Aanvangstijd: 10.00 uur

Voorganger: ds. Peter van der Schans

Organist: Gert van der Schoor

Thema: God ziet het verschil

Bijzonderheden:
Viering Heilig Avondmaal

Om vast op te zoeken:
- Lied 275
- Lied 274:2 en 3
- Lied 385:4
- Lied 561
- Lied 838:3 en 4

De Paaskaars brandt

Ruimte voor ontmoeting in de hal en de kerkzaal

Muziek vooraf

10.00 uur
De dienstdoende ambtsdragers komen binnen

Welkom door de voorganger

AAN HET BEGIN

Toewijding door stil gebed en kort orgelspel

We gaan staan

Groet

Bemoediging

We zingen: Intochtslied (staande): Lied 275

De gemeente gaat weer zitten

Smeekgebed:

Hier zijn wij God,
mensen die verlangen naar U:
hartstochtelijk, ingetogen of weifelend.
Laat U vinden, wees dicht bij ons,
in bidden en zingen, in Woord en Sacrament.
Dat wij er op vertrouwen dat in de tekenen van brood en wijn
U zelf bij ons bent.
U willen wij volgen in woord en daad.
Zend daartoe uw Geest in ons midden
om ons te vervullen met geloof, hoop en liefde.
Nu het wereldleed
niet meer is te dragen,
nu er aarde-breed
zoveel kwaad gebeurt,
oorlog en terreur,
willen wij U vragen:
dat u zich ontfermt
over hen die lijden,
dat U hen beschermt
voor de ondergang –
God, wij zijn zo vang.
Kom ons toch bevrijden!
Zo bidden en zingen we samen:
..
Lied 274: 2; en dat overgaat in het loflied: Lied 274:3

DIENST VAN HET WOORD

Gebed om de opening van het Woord:

Als u niet wilt, God,
dat wij verloren gaan,
lever ons dan niet uit aan
wat wij hebben aangericht,
maar spreek ons vrij
door het woord van uw liefde
en maak ons nieuw

door de kracht van uw Geest.
Amen.

(Van der Zee, *Zondagswoorden*, p. 115 onder)

Gesprek met de kinderen:
wat hebben jullie gedaan – vorige week zaterdag en gisteren?

Let's
rock

We zingen met de kinderen: Lied 385: 4

Het licht wordt door de kinderen meegenomen

Schriftlezing: Matteüs 25:31-46

31 Wanneer de Mensenzoon komt, omstraald door luister en in gezelschap van alle engelen, zal hij plaatsnemen op zijn glorierijke troon. 32 Dan zullen alle volken voor hem worden samengebracht en zal hij de mensen van elkaar scheiden zoals een herder de schapen van de bokken scheidt; 33 de schapen zal hij rechts van zich plaatsen, de bokken links. 34 Dan zal de koning tegen de groep rechts van zich zeggen: "Jullie zijn door mijn Vader gezegend, kom en neem deel aan het koninkrijk dat al sinds de grondvesting van de wereld voor jullie bestemd is. 35 Want ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken. Ik was een vreemdeling, en jullie namen mij op, 36 ik was naakt, en jullie kleedden mij. Ik was ziek en jullie bezochten mij, ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe." 37 Dan zullen de rechtvaardigen hem antwoorden: "Heer, wanneer hebben wij u hongerig gezien en te eten gegeven, of dorstig en u te drinken gegeven? 38 Wanneer hebben wij u als vreemdeling gezien en opgenomen, u naakt gezien en gekleed? 39 Wanneer hebben wij gezien dat u ziek was of in de gevangenis zat en zijn we naar u toe gekomen?" 40 En de koning zal hun antwoorden: "Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan." 41 Daarop zal hij ook de groep aan zijn linkerzijde toespreken: "Jullie zijn vervloekt, verdwijn uit mijn ogen naar het eeuwige vuur dat bestemd is voor de duivel en zijn engelen. 42 Want ik had honger en jullie gaven mij niet te eten, ik had dorst en jullie gaven me niet te drinken. 43 Ik was een vreemdeling en jullie namen mij niet op, ik was naakt en jullie kleedden mij niet. Ik was ziek en zat in de gevangenis en jullie bezochten mij niet." 44 Dan zullen ook zij antwoorden: "Heer, wanneer hebben wij u hongerig gezien of dorstig, als vreemdeling of naakt, ziek of in de gevangenis, en hebben wij niet voor u gezorgd?" 45 En hij zal hun antwoorden: "Ik verzeker jullie: alles wat jullie voor een van deze onaanzienlijken niet gedaan hebben, hebben jullie ook voor mij niet gedaan." 46 Hun staat een eeuwige bestraffing te wachten, de rechtvaardigen daarentegen het eeuwige leven.'

We zingen: Lied 561

Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

"Dat gaat over vluchtelingen en asielzoekers!" – we hadden het gedeelte van Matteüs van vandaag gelezen. Twee weken geleden in Ewoud. En het floepte eruit. Nog voor ik had kunnen vragen om even stil te staan bij de tekst, die tot je door te laten dringen. En dan te zeggen wat je voor reacties hebt. Vluchtelingen en asielzoekers. Ze een plek geven, een veilig thuis bieden.
En de discussie barstte los. Iemand had vluchtelingen in het portiek van de flat wonen. En kende iets van de verhalen over de afschuwelijke achtergrond van de bewoners. Gevaar voor eigen leven, risico's op de vlucht. Onzekerheid over thuis. Onzekerheid in je nieuwe verblijfplek. Ontheemd, veemdeling.

Een ander denkt aan de meelopers er tussen. Als er één gaat, dan gaan er meer. Ook al is het voor hen zo slecht nog niet. En dan komen er teveel. En zijn het niet allemaal échte vluchtelingen – hoe je dat onderscheid tussen echt en onecht dan maakt. Dus de rem er op.
En een ander wijst op de angst die je voelt. Hoeveel komen er niet. Waar geef je ze plek? En wat voor gewoonten en gebruiken brengen ze mee? Wat voor ideeën? Wat blijft er voor jezelf over? Voor je kinderen en kleinkinderen?
Aan het einde bij het weggaan zegt degene die het eerst reageerde: *"Ik zal de volgende keer minder direct reageren! En minder zeggen, hoor!"* Dat heb ik afgeraden.
En een ander neemt me apart en fluistert: *"Ik vind het hartstikke moeilijk hoor! Ik weet het niet zo. Ik heb me maar stil gehouden!"*

En dan lees je met elkaar nog eens over die Mensenzoon. Die komt. Die komt in donkere tijden van het leven. In tijden van crisis, van onderdrukking en gevangenschap, van nood en dood. In de zwartste tijden van Israëls geschiedenis getuigen profeten: er zal een tijd komen, dat die geschiedenis kantelt. Het zwarte gordijn aan de horizon scheurt open en biedt nieuwe perspectieven. In diverse beelden zagen die profeten die nieuwe toekomst al voor zich. Hun visioenen waren hoopgevend, en hielpen te volharden door de nacht heen. Eén van hen was Daniël. Hij ziet 'iemand als een mensenzoon' (Daniël 7:13vv.), een menselijk wezen dus, een mensenkind, die voor de troon van God het koningschap ontvangt, voor altijd over alle volken. Deze koning 'bij de gratie Gods', ontvangt de macht om te regeren en recht te spreken. Waar in tijden van ballingschap en overheersing alles nog duister is, zal er licht komen. Voor Jezus (en waarschijnlijk zijn tijdgenoten) is die gestalte tot een vast beeld geworden. Hij spreekt vaak over het komen van de Mensenzoon. Maar altijd in de derde persoon! Hij deelt Israëls verwachting. Maar pas zijn latere volgelingen hebben hem met die Mensenzoon geïdentificeerd: Die Jezus, dát was hem! Hij is de koning op de troon.

Wanneer merk je iets van die koning? Wanneer is Jezus dichtbij? Het antwoord is onthutsend.
Als je mensen te eten geeft, die honger lijden.
Als je mensen te drinken geeft die dorst hebben.
Als je mensen een dak boven hun hoofd geeft die vreemdeling zijn, thuisloos.
Als je mensen aankleedt die naakt zijn.
Als je mensen bezoekt die ziek zijn.
Als je naar mensen toegaat die in de gevangenis zitten.
Later is daar nog bijgekomen: als je de doden verzorgt.
God is geen God hoog verheven en ver weg. In elk geval: dat niet alleen. Hij is juist ook een God die mens wordt; zich vernederd. In de arme, in de lijdende zien we Jezus. De hoge God is uitermate diep neergedaald. De verre God is een God die ons mensen rakelings nabij komt. Hemel en aarde raken elkaar in de lijdende, kwetsbare mens. God is verborgen in de hongerige, die dorstige, de vreemdeling, de naakte, de zieke, de gevangene en de gestorvene. Als we ons dan inzetten voor de medemens in nood zetten we ons in voor God zelf. Als God het verdiend om gediend te worden, dan ook de naaste in moeilijkheden. Dat maakt onze opdracht zo indringend. Zo noodzakelijk. We kunnen het niet laten verslonzen. Het gaat om dienst aan God zelf. 'Ik was die medemens van jou!' Je kunt Jezus Christus herkennen en erkennen in de minsten der mensen. Met hen is Hij solidair. Hij noemt hen zijn broeder en zuster. Die opmerking *"Dat gaat over vluchtelingen en asielzoekers!"* – die zat er dus helemaal niet naast. Of beter - je moet zeggen: *"Dat gaat OOK over vluchtelingen en asielzoekers!"*
Als je je belangeloos toewendt naar een ander in een kwetsbare situatie, zal je achteraf tot de ontdekking komen dat je daarin God kon ontmoeten. Wie zich door de ander laat raken, ontmoet God. Wie zich ervoor afsluit, zoekt alleen zichzelf en komt ook niemand anders

tegen. De ontmoeting met God vindt daar plaats, waar je de mens naast je recht in de ogen durft te kijken en waar je je dan durft open te stellen voor haar of zijn nood. En dat is een koninklijke levenshouding.
Wie zo bezig is, maakt wezenlijk verschil in de samenleving. En God ziet dat!

Karel Eykman schreef een prikkelend gedicht bij dit Bijbelgedeelte. Zoals hij dat zo goed kan. Ik wil met die tekst eindigen. Ik lees het samen met Aris Jan. Het heet *'God in cognito'*.
(Uit: *Met open ogen, 100 bijbelse gedichten*, p. 153 en 154)

De ene Aris Jan:
Wat jij deed vond ik klasse, dat mag je best weten.
Ik wil je nog bedanken voor toen
toen jij mij zo hielp, dat zal ik nooit vergeten
dat je dat voor mij wilde doen.
De ander Peter:
Volgens mij heb ik jou nooit eerder gezien
maar vertel verder, dan weet ik het weer misschien.

De ene Aris Jan:
Dat weet je toch nog wel, dat je dat broodje hebt weggegeven?
Ik zat in de problemen en had geen cent
met jouw broodje kaas was ik weer terug in het leven.
Dat je dat zomaar vergeten bent.
De ander Peter:
Ja, ik heb wel eens een broodje weggegeven
aan kleine Jan, die had problemen en had geen cent.
Met dat broodje kaas kon hij weer verder in het leven.
Zoiets doe je gewoon als je er toch bent.
Alleen heb ik jou volgens mij nooit eerder gezien
maar vertel verder, dan weet ik het weer misschien.

De ene Aris Jan:
Dat weet je toch wel dat ik je jas zolang mocht dragen?
Het was berekoud en ik had niks om het lijf.
Daar stond ik zielig mijzelf te beklagen.
Ik kreeg je jas, toen ik verkleumd was, bevroren en stijf.
De ander Peter:
Ja, die vent mocht mijn jas zolang wel dragen
dat was lange Piet, die man had niets om het lijf.
Hij durfde er zelf nauwelijks om te vragen
maar ik heb thuis truien zat, waarmee ik warm blijf.
Alleen, jou heb ik volgens mij nooit eerder gezien
maar vertel verder, dan weet ik het weer misschien.

De ene Aris Jan:
Dat weet je toch wel, ik zat toen muurvast in de bajes
maar jij kwam me opzoeken, ik zat daar aan de grond.
Ik moest zitten, niemand zag mij zitten, ik was gajes.
Toen kwam jij, waardoor ik weer houvast vond.
De ander Peter:

Ja, ik wist niet wat dikke Henk had uitgevroten
toen ik hem opzocht in de lik. Het ging mij ook niet aan.
Maar als je daar maanden eenzaam zit opgesloten
word je steeds alleniger en da's niks gedaan.
Alleen, jou heb ik daar volgens mij niet gezien
maar vertel verder, dan weet ik het weer misschien.

De ene Aris Jan:
Goed dan, wat jij deed voor dikke Henk, kleine Jan of lange Piet
dat deed je evengoed en evenveel voor mij.
Men vindt mij wel hoger dan die drie, maar dat ben ik niet
ik ben een en dezelfde, ik ben hetzelfde als zij.
Ik wil het jou wel zeggen maar vertel het niet door
ik ben namelijk God incognito, vermomd als Jan, Piet of Henk
mensen zoals jij, zijn mensen bij wie ik graag hoor.
Jij bent een vrome rechtvaardige, een Godsgeschenk.
De ander Peter:
Was jij dat verdomd, als Jan, Piet en Henk vermomd? Wat krijgen we nou?
Is God dan de aap, die komt uit de mouw?

Meditatief moment: orgelspel

We zingen: Lied 838:3 en 4

DIENST VAN DE TAFEL VAN DE HEER

Update Tussenspel

Wij gedenken Hendrika Willemina (Hennie) Huitema-Schanekamp. We luisteren naar orgelspel: Lied 730

Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed

Dankgebed
…
We danken u voor
de huwelijksdag van het echtpaar Van Bruggen-van Tilburg, van Martin en Renny Nijkamp, van Jacob en Ans Klein en van het echtpaar Van der Velden. Dank voor liefde en trouw.

Voorbede:
Heer,
Voor de mensen in deze wereld
die honger hebben
en niet weten waar ze eten
vandaan moeten halen
bidden wij.

Voor de mensen in deze wereld
die dorst hebben
omdat het water in de wereld

niet goed verdeeld is
bidden wij.

Voor de mensen in deze wereld
die geen kleren kunnen kopen
omdat ze er geen geld voor hebben
bidden wij.

Voor de mensen in deze wereld
die geen huis hebben
en zich een vreemdeling voelen'
die een vluchteling, een asielzoeker zijn
bidden wij.

Voor de mensen in deze wereld
die ziek zijn
en onzeker zijn
of ze wel beter zullen worden
bidden wij.
We noemen van dichtbij Jan Timmerman, het echtpaar Van Bruggen, Herma Kamperman, Bill Nicholson, Lars Winter, Jannie Fransen, het echtpaar Niemeijer, Corrie Broere.

Voor de mensen in deze wereld
die gevangen zitten
en niemand hebben
die bij hen op bezoek gaat
bidden wij.

Voor de mensen die in deze wereld
die verdrietig zijn
omdat een dierbare is gestorven,
en dat soms op een vreselijke manier.
Voor die mensen bidden wij.
We noemen van dichtbij de nabestaanden van Hendrika Willemina Huitema-Schanekamp.

Stil gebed
(GEEN ONZE VADER)

Nodiging

Delen van de bloemengroeten

Intussen komen de kinderen van de nevendienst terug

Inzameling van de gaven:
Eerste collecte (zwarte zak):
Tweede Collecte (groene zak): is bestemd voor kerk en landelijk kerkenwerk**.**

De kinderen van de nevendienst laten zien:

De dobbelsteen die gemaakt is. Op alle zijden staan korte gebeden. Dit zijn gebeden die je voor het eten kunt bidden (of voor het slapen). Voor het eten kun je dan met de dobbelsteen gooien en dan kun je dat gebed opzeggen.
Voor de oudere kinderen hebben we nog een avondsmaals-memory en puzzels over De verloren zoon.
Er liggen we voor andere geïnteresseerden uit de kerk nog wat dobbelstenen (die nog geknipt en geplakt moeten worden) in de hal van de kerk.

Zingen van een geloofsbelijdenis (staande): Lied 344

Camiel Kalf: Ik wil u wat vragen: Waar bent u nu mee bezig? Waar denkt u aan?

V: Ik denk aan God die gezegd heeft:

Lied 24:3 (uit *Met andere woorden*):

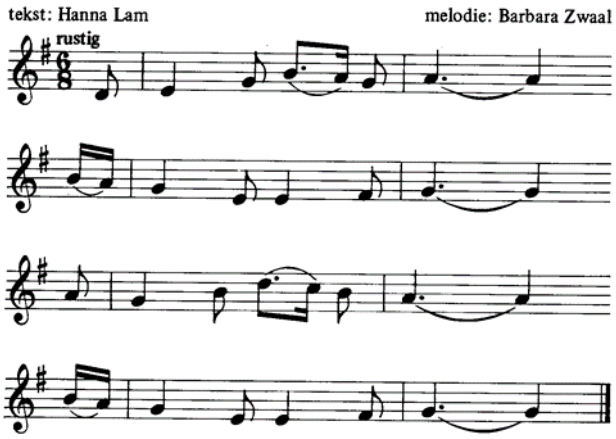

Ik zal er zijn voor jou,
een schaduw aan je zij.
Ik zal er zijn voor jou,
Ik ben er altijd bij.

Camiel Kalf: Dat zeg je alleen tegen elkaar als je heel goede vrienden bent en als je elkaar heel goed kent.

V.: Zo is het ook: God houdt van de mensen als zijn vrienden. Dat merken we aan die oude verhalen van Abraham en Mozes, maar vooral aan het verhaal van Jezus

Hanna de Klein: Jezus - ja, die is ook echt een vriend van de mensen: steeds weer hielp hij de mensen, Hij zocht ze op, praatte met ze, gaf ze te eten, raakte ze aan - eigenlijk deed hij precies wat God wilde!

V: Precies: een man naar Gods hart noemen we hem daarom, kind van God, teken van hoop, vredestichter, de eerste van een nieuw begin! Hij leefde niet voor zichzelf, zocht niet zijn eigen belang, maar wilde laten zien: zo ziet de wereld eruit als God koning is - voorgoed!

Rianne van de Pol: Maar waar is hij nu, die mensenvriend? En waarom staan wij hier achter de tafel met brood en wijn?

V: Hij is terug bij zijn vader in de hemel, terug naar waar hij vandaan kwam. Veel mensen vonden hem lastig en hebben hem overgeleverd aan mensen die toen de baas waren; die hebben hem gedood. Maar op de laatste avond van zijn leven, zat hij met zijn vrienden rond de tafel, net als wij nu, en toen nam hij het brood, brak het en deelde het uit en zei: Neemt en eet hiervan, jullie allemaal, want dit is mijn lichaam voor jullie: zo ben ik voor jullie gebroken maar niet dood. Blijf dit doen en je zult het merken:

Vers 4:
Ik zal er zijn voor jou,
Ik laat je niet alleen.
Ik zal er zijn voor jou,
mijn licht straalt om je heen.

V: Daarna nam hij een beker wijn, liet die rond gaan en zei: drink allemaal uit deze beker en voel mijn leven; dit is een nieuw verbond:

Vers 2:
Ik zal er zijn voor jou
met wijn, een stukje brood.
Ik zal er zijn voor jou,
mijn liefde is zo groot.

Rianne van de Pol: Dat zijn echt woorden om nooit te vergeten! En toen - was toen alles voorbij?

V: Toen kwam de nacht en hij werd gedood, maar er was 's morgens een vreemd licht en het graf was leeg. En vanaf die dag zeiden de mensen: Hij leeft in ons en bij ons. En elke keer als we het brood breken en delen, voelen we: Hij is erbij, we geven Hem door, nee: samen worden we Jezus, en doen we hetzelfde als hij: steeds weer de mensen helpen, ver weg en dichtbij, ze opzoeken, met ze praten, ze te eten geven, ze aanraken - eigenlijk precies alle dingen die God bedoelt! Zo worden we nieuwe mensen misschien nog maar een beetje - maar het gaat door! Zo kunnen alle mensen voelen wat God bedoelt:

Vers 1:
Ik zal er zijn voor jou,
zo heeft de Heer gezegd,
Ik zal er zijn voor jou,
met vrede en met recht!

V: Zo verkondigen we de dood van de Heer totdat hij komt!

Allen: *Zijn dood gedenken wij,*
Zijn opstanding belijden wij,
Zijn toekomst verwachten wij.
Maranatha!
O Heer, kom!

We bidden het Onze Vader

We wensen elkaar de vrede van Christus toe

Uitdelingswoorden

(Kijkbijbel)

Jezus neemt het brood in zijn handen.
Hij dankt God voor het eten.
Hij breekt het brood in stukjes
en deelt het uit.
Hij zegt:
"Neem dit brood en eet ervan.
Het is mijn lichaam.
Zo geef Ik mijn leven aan jullie."

Dan neemt Hij de beker met wijn
en dankt God.
Hij geeft de beker door aan zijn leerlingen.
Hij zegt:
"Neem deze beker en drink eruit.
Het is mijn bloed.
Zo geef Ik mijn leven aan jullie.
Je zonden worden nu vergeven.
Je hoort helemaal bij God."

Gemeenschap van brood en beker (In de tinnen beker zit druivensap).
Tijdens de gemeenschap luisteren we naar orgelspel

Dankgebed

Wie dat wil kan de kinderen uit de crèche halen

AAN HET EINDE

We zingen (staande) slotlied:

1. Toen ik naar mijn naaste zocht, waar was jij? Waar was jij?
Toen ik naar mijn naaste zocht, waar was jij?
En ik vraag je niet naar huidskleur, naar geloof of naar je naam.
Toen ik naar een naaste zocht, waar was jij?

2. Ik was naakt en had geen geld, waar was jij? Waar was jij?
Ik was naakt en had geen geld, waar was jij?
Refrein

3. Ik had niets en zocht een huis, waar was jij? Waar was jij?
Ik had niets en zocht een huis, waar was jij?
Refrein

4. Toen ik dorst en honger had, waar was jij? Waar was jij?

Toen ik dorst en honger had, waar was jij?
Refrein

5. Ik was ziek en vroeg om hulp, waar was jij? Waar was jij?
Ik was ziek en vroeg om hulp, waar was jij?
Refrein

6. Overal waar jij zult zijn, zal Ik zijn, zal Ik zijn,
overal waar jij zult zijn, zal Ik zijn!
Refrein

Uitzending

Zegen

Gemeentezang: *Amen, amen, amen!* (Lied 431C)

Orgelspel

Inzameling van de gaven bij de uitgang